

Towarzystwo Chirurgów Polskich
Sekcja Chirurgii Endoskopowej
Przewodniczący prof. dr hab. n med. Mirosław Szura FACS

Kraków, 20 czerwca 2021

Sprawozdanie Zarządu Sekcji Chirurgii Endoskopowej
Towarzystwa Chirurgów Polskich za lata 2019-2021

Sekcja Chirurgii Endoskopowej Towarzystwa Chirurgów Polskich od założenia, czyli od 1988 roku zgromadziła łącznie 868 członków. Ich wykaz był gromadzony od 2004 roku, jednakże należy przypuszczać, że w dużej mierze nie jest aktualny. Obecnie Zarząd Sekcji dysponuje pełnymi danymi kontaktowymi 496 chirurgów. Z 388 członkami utrzymywana jest korespondencja poprzez e-mail.

Podczas Walnego Zebrania Członków Sekcji w 2019 wybrano aktualny Zarząd. Tak jak w poprzedniej kadencji skupiono się głównie na działalności dydaktyczno-szkoleniowej oraz certyfikacji umiejętności endoskopowych. Zawężenie umiejętności endoskopowych do trzech głównych kierunków: endoskopii diagnostycznej górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego oraz endoskopii zabiegowej umożliwiła kolegom biegłym w procedurach diagnostycznych uzyskanie stosownych certyfikatów. Dotychczas podstawową trudnością było wykonanie wymaganej regulaminem liczby procedur EWCP, a zawężenie kierunków certyfikacji wydzieliło powyższe procedury do grupy endoskopii zabiegowej. W 2020 roku zmodyfikowano wymagania stawiane chirurgom chcącym uzyskać certyfikat umiejętności z endoskopii zabiegowej. Wszystkie osoby rozpoczynające szkolenie mające na celu uzyskanie powyższego certyfikatu muszą posiadać oba certyfikaty diagnostyczne. W opinii Zarządu działania te mają przyczynić się do poprawy jakości wykonywanych procedur endoskopowych zapewniając tym samym większe bezpieczeństwo naszym pacjentom.

Wydaje się, że działania edukacyjne Sekcji są głównym czynnikiem motywującym chirurgów do wstąpienia w szeregi Sekcji. Pod koniec 2019 roku zintegrowano elektroniczne i papierowe bazy danych członków sekcji. W 2020 roku zapisało się do Sekcji 98 chirurgów (w tym 26 rezydentów), a w pierwszym półroczu 2021r kolejnych 20 (w tym 6 rezydentów).

Pandemia SARS-CoV-2 spowodowała, że wiele zaplanowanych aktywności nie zostało zrealizowanych. Prace pracowni endoskopowych zostały praktycznie wstrzymane na początku marca 2020. Przerwa w działalności w całej Polsce trwała około 2 miesiące i wynikała z jednej strony z braku

Towarzystwo Chirurgów Polskich
Sekcja Chirurgii Endoskopowej
Przewodniczący prof. dr hab. n med. Mirosław Szura FACS

dostępu do koniecznych środków zabezpieczających pacjentów i personel a z drugiej z zastosowania się do publikowanych wytycznych Ministerstwa Zdrowia i licznych towarzystw naukowych. Niestety skutki tej przerwy obserwujemy dzisiaj pod postacią późno rozpoznanych zaawansowanych nowotworów przewodu pokarmowego. Wraz z wygaszaniem pierwszej fali zachorowań na COVID-19 do pracy wracały pracownie endoskopowe. Chcąc ułatwić bezpieczny powrót do pracy Sekcja opublikowała dwa istotne dokumenty: „Wskazówki dotyczące wznowienia wykonywania badań endoskopowych podczas pandemii COVID-19 oraz „Formularz świadomej zgody pacjenta na wykonywanie procedur endoskopowych podczas pandemii COVID-19”. Pierwszy dokument oparto na wytycznych światowych towarzystw naukowych a drugi opracowano z pomocą renomowanej kancelarii prawniczej.

Jednym z pierwszych działań powołanego Zarządu było stworzenie nowej strony internetowej Sekcji, która byłaby niezależna od miejsca pracy kolejnego Przewodniczącego, posiadała własną domenę i stanowiła platformę wymiany informacji pomiędzy członkami Sekcji. Domena endoskopowa „endoskopia.eu” została wykupiona na okres 5 lat, tak aby zachować ciągłość komunikacji bez względu na skład osobowy Zarządu Sekcji. Korzystając z tej strony udostępniono wszystkie dokumenty dotyczące działalności Sekcji, regulaminy certyfikowania, formularze i wytyczne postępowania. Stworzono też możliwość zdalnego zapisania się do Sekcji, zgłaszania gotowości udziału w szkoleniach i egzaminach. Poprzez stronę są też publikowane wyniki egzaminów oraz informacje o istotnych wydarzeniach.

Jesienią 2019 roku ukazało się „Kompedium Endoskopii Przewodu Pokarmowego” opracowane przez członków Sekcji Endoskopowej TChP a opublikowane przez wydawnictwo Makmed. Publikacja ma formę skróconej, skondensowanej informacji zawierającej standardy postępowania endoskopowego. Tematyka obejmuje między innymi zasady przygotowania pacjenta do badania, wskazania, wskaźniki jakości badania, technikę badania, standard opisu oraz zalecane klasyfikacje. Wiedza zebrana jest w trzy rozdziały: endoskopia górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego oraz endoskopia zabiegowa. Kompedium jest jednym z głównych podręczników przydatnych do nauki endoskopii.

Uzupełnieniem publikacji były szkolenia przeprowadzane w formie wykładów z dyskusją. W 2019 roku szkolenia z zakresu endoskopii odbywały się w przededniu Kongresu TChP w Krakowie. W 2020 roku w dniach 13 i 14 listopada zorganizowano dwa jednodniowe zdalne kursy z endoskopii

Towarzystwo Chirurgów Polskich
Sekcja Chirurgii Endoskopowej
Przewodniczący prof. dr hab. n med. Mirosław Szura FACS

diagnostycznej. W kursie z endoskopii górnego odcinka przewodu pokarmowego uczestniczyło 52 chirurgów, a w kursie z dolnego odcinka 49. Kurs cieszył się dużym zainteresowaniem i w ocenie kursantów i wykładowców wypadł bardzo dobrze.

Planowane tradycyjnie w okresie wiosennym w Krynicy Zdroju Sądeckie Dni Endoskopowe, będące faktycznie spotkaniem członków Sekcji, z powodu pandemii nie odbyły się. Planowane jest kolejne spotkanie, wiosną 2022 roku.

Brak możliwości bezpiecznego organizowania spotkań oraz ogólnopolskie zakazy wymusiły organizację egzaminów z endoskopii w formie zdalnej. Dzięki wsparciu Kliniki Chirurgii Instytutu Fizjoterapii Uniwersytetu Jagiellońskiego zorganizowano dwa zdalne egzaminy z wykorzystaniem platformy MS Teams. Pierwszy egzamin odbył się w dniu 1 sierpnia 2020r, a drugi 12 czerwca 2021. Efektem tych egzaminów było przyznanie w sumie 59 certyfikatów z endoskopii górnego odcinka przewodu pokarmowego (20 i 29), 38 certyfikatów z endoskopii dolnego odcinka przewodu pokarmowego (11 i 27) oraz 14 certyfikatów z endoskopii zabiegowej (10 i 4). Ogólna zdawalność wszystkich egzaminów wynosiła 83%. Do chwili obecnej opierając się na zasadach ustalonych w 2016 roku 93 chirurgów uzyskało certyfikat z górnego, 69 z dolnego odcinka przewodu pokarmowego oraz 24 z endoskopii zabiegowej. Oznacza to, że w okresie ostatnich 4 lat wydaliśmy 186 certyfikatów umiejętności.

Próba połączenia certyfikatów endoskopowych Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii i TChP pomimo zaawansowanych rozmów i ostatecznych ustaleń poczynionych w listopadzie 2019r na spotkaniu w Wiśle nie została dokonana. Przyczyną tego były zmiany w składzie Zarządu PTG-E oraz dezorganizacja pracy spowodowana pandemią COVID-19. Mam nadzieję, że ostatecznie ujednicimy nasze certyfikaty, co powinno być jednym z zadań na następną kadencję Zarządu Sekcji.

Współpracując z Naczelną Izbą Lekarską, Biurem Badań Przesiewowych Raka Jelita Grubego oraz przy wsparciu finansowym firmy Olympus Polska, organizujemy zdalny cykl szkoleń dla lekarzy POZ z profilaktyki raka jelita grubego. Szkolenia te mają przyczynić się do zwiększenia zgłaszalności pacjentów na badania kolonoskopowe i poprawić wyniki leczenia chorych z rakiem jelita grubego.

Podstawowym problemem w działalności Sekcji jest brak jej formy prawnej, przez co działalność Sekcji odbywa się bez jakichkolwiek źródeł finansowania. Uniemożliwia to materialne wspieranie chirurgów w zjazdach, kongresach, szkoleniach w kraju i za granicą. Dzięki przychylności firmy Olympus

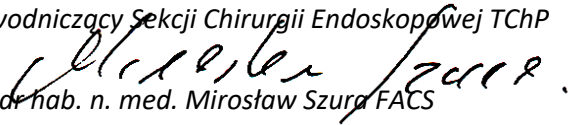
Towarzystwo Chirurgów Polskich
Sekcja Chirurgii Endoskopowej
Przewodniczący prof. dr hab. n. med. Mirosław Szura FACS

Polska, w ramach porozumienia strategicznego pomiędzy TChP a Firmą, uzyskano niezależne wsparcie przeznaczone dla młodych, zdolnych chirurgów endoskopowych. Ufundowano trzy indywidualne stypendia o wartości 5000 zł każde. Beneficjentami tych stypendiów będą osoby, które z najlepszym wynikiem napiszą egzamin z endoskopii oraz uzyskają akceptację Zarządu Sekcji. W ramach stypendium możliwe będzie indywidualne szkolenie w jednej z certyfikowanych przez Sekcję pracowni endoskopowych. Temat i miejsce szkolenia ustalane będzie indywidualnie, w zależności od preferencji beneficjenta.

Podsumowano po 4 latach aktywność certyfikowanych przez Sekcję ośrodków endoskopowych, których obecnie jest 15 na terenie Polski. Najbardziej aktywnymi w szkoleniu ośrodkami były pracownie endoskopii Szpitala Klinicznego nr 1 w Lublinie i Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie. Ponieważ na liście certyfikowanych ośrodków znajdują się pracownie, które w ostatnich 4 latach nie wykształciły żadnego lekarza, wydaje się konieczne pilne uaktualnienie listy ośrodków. W tym celu już w 2020 roku uaktualniono wymogi stawiane ośrodkom endoskopowym ubiegającym się o certyfikację Sekcji Endoskopowej TChP.

Przygotowano program sesji naukowej, która odbędzie się podczas 70-tego Kongresu TChP w Lublinie we wrześniu 2021 r. Podczas Kongresu planowane jest też walne Zebranie członków Sekcji połączone z wyborem nowego Zarządu.

Przewodniczący Sekcji Chirurgii Endoskopowej TChP

Prof. dr hab. n. med. Mirosław Szura FACS